

DELO ŽIVLJENJE

glasilo delovne skupnosti tovarne obutve alpina žiri

LETNIK 16

STEVILKA 6

ZIRI, JUNIJ 1977

Naši jubilanti

V letošnjem letu slavi 11 delavcev 30 let in 61 delavcev 20 let dela v Alpini

20 let

1. Bogataj Milena, 1529
2. Čadež Marta, 1533
3. Kramperšek Marija, 1336
4. Ovsenk Helena, 1332
5. Seljak Jože, 1855
6. Trček Anton, 1604
7. Treven Zinka, 1593
8. Zust Nada, 1496
9. Bogataj Alojzija, 1532
10. Bogataj Marjlan, 1955
11. Bogataj Marta, 1626
12. Bogataj Zofija, 1588
13. Boško Cveta, 1331
14. Čadež Bernarda, 1809
15. Debeljak Marta, 1621
16. Eržen Terezija, 1766
17. Filipič Pavel, 1548
18. Gantar Francka, 1544
19. Guzelj Francka, 1584
20. Jereb Francka, 1761
21. Jereb Ivanka, 1570
22. Jereb Janez, 1909
23. Jesenko Anica, 1811
24. Jezeršek Jože, 1613
25. Karner Alojz, 1580
26. Krolnik Marija, 1807
27. Mahnič Franc, 1661
28. Mezek Hilda, 1327
29. Mlinar Marica, 1782
30. Novak Slavka, 1527
31. Oblak Vida, 2017
32. Orož Marija, 1582
33. Pečelin Ivanka, 1767
34. Pečelin Martina, 1768
35. Peternej Julijana, 1325

30 let

1. Mlinar Anica, 254
2. Mlinar Miloš, 234
3. Pečelin Ivan, 1083

4. Zakelj Janez, 873
5. Jereb Franc, 237
6. Orešnik Tatjana, 249
7. Pivk Karel, 968

8. Pivk Stanko, 179
9. Poljanšek Ivan, 230
10. Reven Ivan, 132
11. Zakelj Stanko, 244

36. Peternej Konrad, 1786
37. Plisk Jože, 1575
38. Podobnik Leopoldina, 1547
39. Podobnik Ljudmila, 1568
40. Poljanšek Ivanka, 1760
41. Poljanšek Joža, 1583
42. Poljanšek Tončka, 1330
43. Primožič Rafael, 1680

44. Seljak Franciška, 1326
45. Smeh Janez, 1732
46. Sporiš Alojz, 1536
47. Špeh Magda, 1806
48. Špič Janez, 1573
49. Treven Boris, 1538
50. Uršič Joža, 1535
51. Vegelj Gabriel, 1605
52. Zakelj Marija, 1334

53. Frelj Marta, 1329
54. Karner Breda, 1970
55. Bogataj Vinko, 1739
56. Justin Jožefa, 2386
57. Prosen Jože, 2431
58. Pustovrh Gregor, 2435
59. Sturm Maksimiljan, 2446
60. Kavčič Vida, 1917
61. Likar Ivan,

alpina

30

let tovarne obutve žiri

Svečano-kot se spodobi

Nagrajenci

Artikel 9273
barva: temno modra
svetlo rjava
velikost: 2- do 7

Bomo obvarovali
zdravo okolje?

Dobro pripravljeno delo pogoji nadaljnjega uspeha

Z novim letom 1977 je obrat ALPINE Gorenja vas postal temeljna organizacija združenega dela Obutve Gorenja vas.

Namen organiziranja v TOZD je bil, da samoupravljanje in delitev dela čim bolj približamo neposredno proizvajalcu. Le v čisti delitvi dela je možna taka organizacija, da so izgube manjše in da je vsak član kolektiva zainteresiran za čimboljši uspeh TOZD.

Pri organizaciji dela v naši TOZD se ne more veliko spremeniti, ker še ravno tako izdelujemo zgornje dele kot smo jih delali poprej.

Proces dela v Gorenji vasi je le en člen verige, ki jo tvori TOZD Obutev v Žireh. Ta TOZD nam pripravlja vso tehnologijo in dokumentacijo potrebno za izdelavo gornjih delov, ravno tako tudi ves potreben material in je

kupec naših izdelkov. Čisto drugače pa je lahko zažvela TOZD Plastika, ker ima svojo tehnologijo in s svojimi izdelki lahko nastopa izven delovne organizacije kot poslovni partner.

Sedaj pa pogledajmo, kakšne uspehe smo v naši TOZD imeli prve štiri mesece letošnjega leta. Najprej smo imeli v proizvodnji nekaj gornjih delov za Müllerja in pomladansko sezono, potem smo delali tekaške čevlje in nekaj vrst gornjih delov za Sovjetsko zvezo. Ravno pri tej proizvodnji se je pokazalo, da pri malo večjih količinah lahko dosežemo lepe uspehe. V prvih 4 mesecih smo naredili 139.130 parov in sicer po mesecih: januar 33390 parov, februarja 32600 parov, marca 42820 in aprila 30320 parov.

Vsi delavci TOZD se bomo morali še bolj potruditi, da

bomo vsako delovno minuto sto odstotno izkoristili, tako na akordu kot na režiji. Tu in tam slišimo mnenje posameznikov, da je na režiji lepo, ker imajo plačano od ure in ne od delovne minute.

Za našo TOZD upam trditi, da mora vsak režijski delavec, pri tej količini izdelanih zgornjih delov, vložiti veliko truda in delovne energije. Če navedem samo podatek, da smo leta 1972 izdelali po količini manj parov v proizvodnji, režijskih delavcev pa je bilo 6 več.

Naše delo za naprej mora biti pozitivno, če bo delo tehnološko dobro pripravljeno in da bomo delali s primernimi materiali. Vsak delavec naše TOZD je pripravljen poštivovalno delati, če vidi, da bo za trdim delom tudi lep uspeh.

Vinko BOGATAJ

Oddelek lahke montaže dosegel lepe uspehe

Najpreprosteje bi bilo doseči veliko produktivnost in dobro kvaliteto, z enostavno velikoserijsko proizvodnjo. Za tako izdelavo imamo najprimernejši strojni park in delovno moč.

Toda to so zahteve tržišča, ki pa je neizprosno in kdor želi uspevati se mora prilagajati in upoštevati te zahteve.

Zato je nujno, da zunanje vplive čim bolj prebrodimo, da se spoprime s situacijo, da bomo dosegli dobro kakovost in storilnost, ker bomo le na ta način konkurenčni doma in na tujem.

Jaka BOGATAJ

Prodaja pomladanske obutve

Ko ugotovimo promet v aprilu že lahko ocenimo tudi uspešnost prodaje pomladanske kolekcije. Od Alpina obutve smo prodajali ženske salonke ter planinsko in delavsko obutev. Ženskih salonk smo doslej prodali preko lastne trgovske mreže in na debelo okrog 60% naročene količine. To obutev bomo prodajali deloma še v maju, tako da pričakujemo ugodno oceno prodaje.

Program planinske obutve je bil letošnjo sezono zelo pestro sestavljen. Dosedaj imamo na razpolago le težko planinsko obutev, flex šivano planinsko obutev pa smo pričeli izdelovati sredi maja. Naročilo angoro kupcev je razdeljeno v več etap — rokov dobave. Za prvo etapo smo obutev že izdobilili, pričakujemo pa še dodatnih naročil. Prav tako imajo naše prodajalne sedaj na razpolo-

go dovolj težke planinske obutev in prodaja se je že začela.

Od nabavljene obutve zelo lepo prodajamo moške nizke čevlje. V tej skupini obutve je največje povpraševanje po modni obutvi to so čevlji na ožje kopito, malo višja peta, usnjen podplat, v modnih naravnih barvah. Tudi otroška obutev se dobro prodaja ir se z dobavitelji že dogovarjamo za dodatne dobave.

V maju smo začeli prodajati tudi poletno kolekcijo — ženske in moške sandale. Kaj več o prodaji letne obutve bomo vedeli že ob koncu maja.

Glede na dosedanje podatke o prodaji posameznih artiklov lahko pričakujemo dobre zaključke skupne prodaje v prodajni mreži in kupcem na debelo.

Silva BAJT

Nova pridobitev na Colu bo pripomogla k večji storilnosti

Kako doseči večjo storilnost in boljšo kakovost

Kadarkoli govorimo o produktivnosti in kvaliteti nam podzavestno padejo na misel proizvodni oddelki. Če pa te stvari temeljiteje razčlenimo, pridemo do spoznanja, da so proizvodni oddelki en člen v verigi, ki naj bi zagotavljala veliko produktivnost in dobro kvaliteto.

Ne bi želel naštevati vseh teh členov, dejstvo pa je, da je dejavnikov, ki vplivajo na produktivnost in kvaliteto proizvodnih oddelkov, mnogo.

Poglejmo si samo primer lahke montaže, izmene A, ki je dosegla zadnja dva meseca take rezultate, da jih zgodovina Alpine še ne pomni. Toda to je le eden od redkih primerov, da so se ujeli vsi dejavniki, ki vplivajo na veliko produktivnost in sorazmerno zadovoljivo kvaliteto (velika serija, enostavna izde-

lava, homogena ekipa delavcev, itd.).

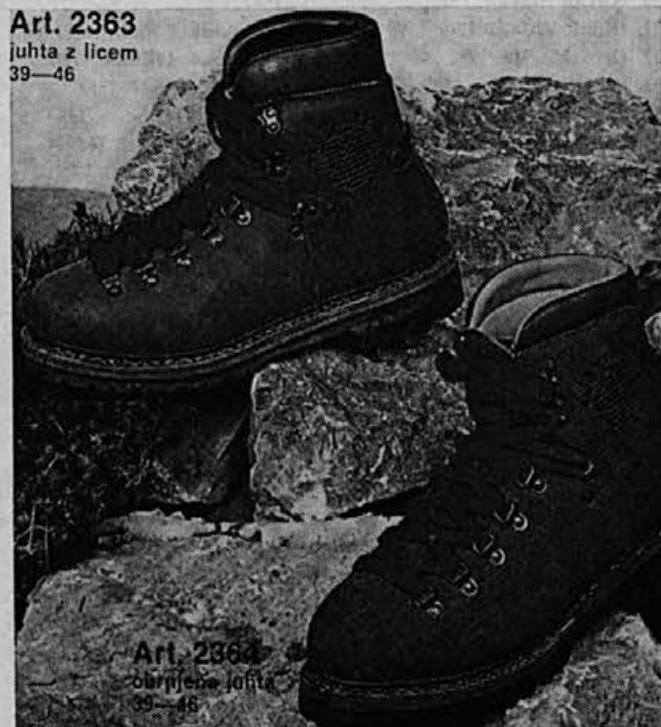
Čeprav smo prepričani, da vsi tisti, ki delajo v neposredni proizvodnji, pridejo na delo z namenom, da dosežejo čimboljši učinek, drži to le v 90%, nekaj pa je še vedno tistih, ki svoje operacije ne opravijo dovolj kvalitetno, tako da je treba čevlje po nepotrebnem preklasificirati v drugo ali tretjo kvaliteto. Dovolj je, da je samo ena operacija narejena nekvadratno pa za ta čevlji na trgu ne dobimo toliko kot

smo predvidevali in avtomatično se nam manjša dohodek. Se slabše je pa to, če delovna operacija ni opravljena kvalitetno na izvoznem čevlju, posebno pa še za Sovjetsko zvezo, ko ga moramo doma prodati v veliko izgubo, ko je posredi še moda.

Vedeti moramo tudi, da se včasih kljub prizadevanju in dobri volji operacije ne da kvalitetno opraviti zaradi različnih okoliščin (neprimerne sestavni deli, neustrezni zgornji deli, itd.).

Vedeti moramo, da bomo delili samo toliko, kolikor bomo ustvarili. Zato moramo vsak na svojem delovnem mestu delati tako, da bo končni rezultat čim boljši.

Art. 2363
juhta z licem
39—46

Art. 2363
obutve juhta
39—46

Med programa planinske obutve

Samoupravna kronika — samoupravna kronika — samoupravna kronika — samo

15. 3. DS TOZD Plastika

Ustanovi se odbor za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito TOZD Plastika, imenujejo se člani v enote narodne zaščite, imenuje se tričlanska volilna komisija, potrdi se uvedba štiriizmenškega dela na strojih za brizganje šal in manšet. Uvede se poizkus izdelave orodij v orodjarni na akord in izoblikuje primeren sistem akordnega dela.

Potrdi se nabava dveh strojev za PU podplate forme Elastogran v višini DM 204.— in nabava vrtljivega stola za konstruktorja.

16. 3. DS TOZD Obutev Gorenja vas

Imenuje in ustanovi se odbor za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito, imenujejo se člani v narodno zaščito.

Imenuje se tudi tričlanska volilna komisija.

Pritožba Vide Justin, na odločbo se zavrne kot neutemeljena.

Sprejet je bil tudi sklep o ureditvi ženske sobe, kupita se dva računska stroja.

Za delegata v odbor socialistične zveze Gorenja vas se imenuje Valentina Demšar.

18. 3. SKUPNI DELAVSKI SVET

Skupni delavski svet je na tej seji sprejel naslednje sklepe: Imenuje se odbor DO za ljudsko obrambo in družbeno samozaščito, imenuje se volilna komisija, razpišejo se volitve v skupni delavski svet, potrdi se pravilnik o izobraževanju v predloženi obliki, odobri se izplačilo nadur trem delavkam v finančno-računovodskem sektorju zaradi sestavljanja zaključnega računa. Na delovno mesto »vodja planske službe« se sprejme tov. Vladimir Pivk, imenuje se nova razpisna komisija v sestavi: Marija Justin, Tone Mlakar, Franc Oblak, Vinko Prosen in Olga Fister.

Sprejme se predlog o razdelitvi dotacij organizacijam in društvom. Potrdi se natečaj za oddajo stanovanjskih posojil, potrdi se pravilnik o štampiljkah in žigih, soglasno se potrdi pristop k samoupravnemu sporazumu o poslovno-tehničnem sodelovanju z Viko Varaždin, sprejme se Dogovor o temeljih družbenega plana občine Ajdovščina za obdobje 1976-80, samoupravni sporazum SIS požarnega varstva občine Idrija za obdobje 1976-80, samoupravni sporazum o zagotovitvi sredstev za odkup zemljišča za gradnjo novih zdravstvenih prostorov in lekarniške postaje v Zireh. Soglasno je bil potrjen predlog o razdelitvi sredstev.

Potrjeni so bili še naslednji sklepi odbora za izobraževanje: vse dijake na srednjih šolah, ki so ob polletju imele nezadosten uspeh, se kliče

na razgovor. Zaenkrat se jim izplačevanje štipendije ne ustavi, vse izredne študente je potrebno pogodbeno vezati in sicer čimprej, na srednjih in višjih šolah se je potrebno pozanimati koliko časa imajo določeno za izredni študij, Anici Homec in Bojano Bogataj se odobri plačilo stroškov šolanja na višji tehnični čevljarški šoli, Irmi Kunc se pošlje opomin za povračilo stroškov šolanja, če stroškov kljub temu ne povrne, se jo toži. Predčasno preneha pripravniški staž Danielu Vehar in Tonetu Eniko Odbor tudi predlaga, da se povrnejo stroški za strojepisni tečaj in predlaga dopust, kadar je delovna sobota. Predlog je bil potrjen.

Pregledal je tudi poročilo prejšnjega referenta za izobraževanje in sprejel sklep, da se referent za izobraževanje pokliče na odgovornost in predlaga komisiji za ugotavljanje kršitev delovnih obveznosti.

Odobri se izplačilo nagrad ob 30-letnici in sicer tako, da vsak član kolektiva, razen MPM, dobi 500,00 din, za vsako leto delovne dobe v Alpini pa še + 100,00 din. Nadalje DS sprejema odstopo z delovnega mesta in sicer: Jože Bogataj z delovnega mesta »šef tehničnega sektorja«, Lojze Kopač z delovnega mesta »vodja nabavne službe«, Polde Strlič z delovnega mesta »vodja službe kontrole kakovosti«.

Za delovna mesta: šef tehničnega sektorja, vodja nabavne službe in komercialnega svetovalca, se razpišejo delovna mesta. Razpisno komisijo in komisijo za sistemizacijo in analitično oceno se zadalži, da izvede razpise. Direktorja se zadalži, da z začasnimi odločbami zagotovi normalno delo v tehničnem sektorju. Poldetu Strliču je dolžan zagotoviti delovno mesto, ustrezno njegovi izobrazbi in sposobnostim v tehničnem sektorju ali proizvodnji.

Potrdi se službeno potovanje direktorja v ZDA.

Francu More se odobri povračilo ugotovljene škode pri poškodbi mezinca leve roke.

Zvezi prijateljev mladine Idrija, komisiji za letovanje se odobri finančna sredstva v znesku 500,00 din za letovanje dveh zdravstveno ogroženih otrok v Savudriji. Odobri se znesek 360,00 din za izplačilo dnevnice ob obdaritvi otrok za dedka Mraza. Potrdi se izplačilo honorarja Erhardu W. Müllerju za narejeno kolekcijo jesen-zima 1977 v znesku DM 36.400.—

1. 4. Delavski svet

TOZD Obutev Žiri

Delavski svet soglasno sprejema pogoje za poravnavo v sporu Alpina proti Šimecki iz Zagreba, ki se vodi pri okrožnem gospodarskem sodišču v Zagrebu pod

št. P-2700/74. Hkrati pooblašča advokata Miloslava S. Miladinovića iz Ljubljane, da uredi vse potrebno za izpeljavo poravnave.

Od Tovarne usnja Kamnik se odkupijo naslednja osnovna sredstva: dva šivalna stroja, dva elektromotorja. Odobri se uvoz VELCRO zadrž od firme COMEX v znesku Lit. 1.121.000.—.

6. 4. 1977 Odbor za medsebojna razmerja delavcev v združenem delu

Odbor je sprejel naslednje sklepe: delovno mesto referent za nabavo spodnjega materiala se ponovno objavi, za šoferja kombija je bil sprejet Martin Trček, pripravnikoma Danielu Veharju in Antonu Eniku se zaključuje

prilagoditvena praksa in delavca razporedita na delovno mesto: Daniel Vehar na delovno mesto pravni referent I v pravni službi, Anton Eniko kot analitik in planer v finančno-računovodskem sektorju. Marija Dolinar se, na njeno prošnjo, razporedi na delovno mesto saldokontist, delovno mesto finančni knjigovodja, ki bo s tem izpraznjeno se interno objavi. Objavi se delovno mesto strugar. Odbor je pregledal vložene prošnje za združeno delo ter pozitivno rešil prošnje tistih prosilcev, ki izpolnjujejo zahteve prostih delovnih mest. Odbor je rešil pozitivno tudi vloge o odpovedih združenega dela. Odbor je pretresal še druge potrebe in sklenil, da se na delovno mesto pisarniška delavka v tehnični službi razporedi Metko

Trček in s tem zagotovi, da bo dosedanja delavka Jernejk Trček lahko prevzela dolžnost referenta za socialno-zdravstveno zavarovanje.

Na 18. redni seji Odbora za medsebojna razmerja, ki je bila 25. 4. je odbor sklepal o naslednjih zadevah: Prijavo Vere Miklavčič na delovno mesto finančni knjigovodja, je rešil negativno in ostal pri sklepu, sprejetem na 16. redni seji. Delovno mesto finančni knjigovodja se ponovno objavi, prav tako se ponovno objavi delovno mesto strugarja in delovno mesto referent za nabavo spodnjega materiala in embalažo. Objavi se tudi delovno mesto pomočnik skladiščnika. Odbor je pregledal vložene prošnje za združeno delo in o njih ustrezno rešil.

Seminar za vodje samoupravnih delovnih skupin — uspešen, razprava je bila zelo živahna

Kadrovske novice

V obdobju, ko vas nisem seznanjala s kadrovske novicami, so stopili v združeno delo naslednji delavci: v TOZD obutev Žiri: Miloš Pjanović in Ramiz Adrović; TOZD plastika: Albin Jesenko, Rajko Mlinar, Alojz Cigale, Viktor Eniko, Mirko Seljak, Simon Žakelj, Janez Arhar in Marjan Gantar; TOZD prodaja: Hamza Bojičić v Sarajevu, Milena Repo-

vič v Mostarju, Ida Tavčar v Ljubljani I, Danica Junger v Ptujju, Eržika Bodi v Subotici.

V delovni skupnosti skupnih služb so nastopili: Daniel Rampre in Daniela Kosmač. V TOZD obutev Gorenja vas in v obratu na Colu ni bilo novih delavcev.

V istem obdobju je združeno delo prenehalo naslednjim: Stefanu Poljanšku in

Našima dolgoletnima sodelavcema Amaliji Žakelj in Milošu Mlinarju želimo ob odhodu v pokoj še vrsto let čimboljšega zdravja in dobrega počutja!

POROČILI SO SE:

Anica Homec, Marta Bogataj (2053), Anton Trček (1604), Ljudmila Peternelj, Alojz Gregorač iz obrata Žiri ter Gabrijela Oblak in Metka Setničar, TOZD Obutev Gorenja vas.

Iskreno čestitamo!

Franciški Trček (3030) v TOZD obutev Žiri, Amaliji Žakelj, TOZD plastika, Radmili Sladojevič v Sisku, Vinku Zupancu Ljubljana I in

Radojki Kovačević v Valjevu, vsi iz TOZD prodaja; Bernardi Končan v TOZD obutev Gorenja vas in Milošu Mlinarju v DSSS.

Glavna proslava je za nami

V sredo, 27. aprila, je bila v Žireh osrednja proslava v počastitev 30-letnice obstoja tovarne obutve Alpina. Svečanosti so se udeležili predstavniki skupščine SR Slovenije, republiškega izvršnega sveta, CK ZK Slovenije, predstavniki škofjeloške občinske skupščine, škofjeloških občinskih družbenopolitičnih organizacij, gostje iz sosednjih občin, poslovni partnerji, številni člani kolektiva, domačini in drugi. Vsi udeleženci slavja smo v svoji sredi še posebno toplo pozdravili člana sveta federacije Franca Leskoška-Luko, ki je pred tremi desetletji kot aktiven družbenopolitični delavec in revolucionar izdatno podprl prizadevanja Žirovcev, da dobimo novo tovarno.

Na proslavi je udeležence slavja najprej pozdravil predsednik skupnega delavskega sveta Tone Možina. Poudaril je, da celoten kolektiv praznuje ponovno z veliko delovno zmago. V Žireh bomo namreč že v kratkem odprli nove proizvodne in skladiščne prostore s površino nad 4000 kvadratnih metrov. S tem se bodo brez dvoma mnogo izboljšale možnosti za delo. V naslednjih letih pa v Alpini nameravamo zgraditi še en podoben objekt. S tem bodo zmanjšani stroški proizvodnje, konkurenčnost pa bo povečana.

Direktor pa je še posebej toplo pozdravil Franca Leskoška-Luko in vse ostale goste, nato pa je orisal razvoj podjetja ter spregovoril o načrtih za prihodnje obdobje.

Slavnostni govornik, sekretar zvezne konference SZDL Marjan Rožič je poudaril pomembno delovno zmago.

Franca Leskoška-Luko prejema zaslužen priznanje

»Se posebno pomembno pa je, da ste se uveljavili tudi v svetu,« je dejal. »Vaše delo je prava osnova za uspešne priprave na XI. kongres ZK Jugoslavije ter na volitve v prihodnjem letu. Na vse to se moramo dobro pripraviti. Obenem pa bi rad povedal, da smo prav gotovo še vedno vsi pod močnim vtisom slavnostne seje CK ZK Slovenije, ki je bila v ponedeljek v Ljubljani. Besede predsednika Tita na njej nam morajo dati še večji polet za nadaljnje delo.«

Nato je Marjan Rožič govoril o pomenu osvobo-

dilne fronte slovenskega naroda, o pomenu praznovanja praznika dela, 1. maja, vlogi SZDL, kot najbolj množični organizaciji v naši družbi, nalogah, ki nas čakajo pri uresničevanju zakona o združenem delu, dosedanjem uresničevanju samoupravnih socialističnih odnosov, naporih na področju uresničevanja stabilizacije gospodarstva ter povezovanju in sodelovanju med delovnimi organizacijami in krajevnimi skupnostmi. Poudaril je, da bo v vse to potrebno vložiti še mnogo naporov. Predvsem pa bo potrebno poskrbeti tudi za večjo produktivnost in delovno storilnost.

Na slavnosti smo mnogim članom kolektiva podelili za svoje uspešno delo posebna priznanja. Odlikovanja pa so prejeli tu-

di tisti, ki imajo posebne zasluge za napredek podjetja. Med drugimi sta jih prejela tudi Franca Leskošek-Luka in dr. Marijan Breclj.

Program so sklenili dramski igralec Boris

Kralj, pihalna godba Alpine ter moški pevski zbor Alpine.

**NAJ BO PROSLAVA
30-LETNICE NOVA
ODSKOČNA DESKA!**

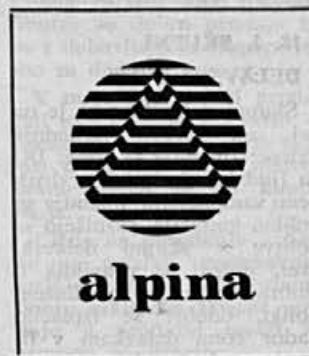
Dobitniki priznanj in plaket

Ob praznovanju 30-letnice Alpine je bilo na predlog samoupravnih organov podeljenih več diplom in plaket za dolgoletno uspešno delo na vseh področjih. Zvezna komisija za priznanja in odlikovanja pa mora pregledati še 20 naših predlogov. Upamo, da bo komisija rešila te predloge do konca leta. Imena predlaganih nismo objavili, če bi bil kak predlog morda zavrnjen.

Komisijo za podelitev odlikovanj in priznanj je sestavljalo sedem članov. Imeli smo veliko sej, preden smo temeljito pregledali in pretehtali vse zbrane predloge. Več predlogov pa je dala tudi sama komisija, nekatere je tudi zavrnila. Menili smo, da smo delali najbolje in pravično. Vsi pa vemo, da je tako delo zelo nevhvaležno. Po podelitvi priznanj je bilo še več pripomb. Res je, da smo temeljito obravnavali starejše člane kolektiva, ki so tu že od vsega začetka in so že mnogo prispevali, tako z udarniškim delom, kakor tudi na delovnih mestih.

Ob naslednjih jubilejih pa jih ne bo več v delovni organizaciji.

Med mlajšimi delavkami in delavci pa je ostalo več predlogov, ki bi še bili upravičeni do enega izmed priznanj, vendar smo bili mnenja, da smo že itak šli dovolj v širi-

no, v nasprotnem primeru bi zadeva izgubila na pomenu.

Alpina bo še slavila delovne zmage in praznovala jubileje ob katerih se bodo vodstvo in samoupravni organi zopet spomnili najboljših delavcev. Zatorej naj bo naše geslo: SE Z VEČJIM ELANOM NAPREJ DO NOVIH USPEHOV.

Lojze KOLENC

Svečano zasedanje skupnega delavskega sveta

Pohvaljeni naši delavci

SEZNAM DELAVCEV, KI SO PREJELI PLAKETE ZA POZRTVOVALNO DELO V ALPINI

Berčič Pavle
Berčič Roman
Cadež Franc
Diklić Jelica
Drmotič Adolf
Erznožnik Iva

Eržen Marija
Filipič Leopold
Gladek Ljudmila
Grošel Justa
Jereb Franc (1925)
Jereb Marija (1929)
Justin Ljudmila
Kolenc Anton
Kormanjšo Ferenc
Križnar Adolf
Lazar Janez (1932)
Likar Ivan
Marguš Anči
Neveda Viktor

Oblak Franc (1927)
Pečeln Pavla
Pisanec Francka
Pivk Aleksander
Poljanšek Rudolf
Pustovrh Gregor
Rodeš Katarina
Serdinšek Alojz
Uršič Ivan
Ušeničnik Vinko
Vrbac Josepa
Zakelj Pavel
Zakelj Vida
Zibert Anton

SEZNAM DELAVCEV, KI SO PREJELI DIPLOME

Bogataj Anica (1931)
Bogataj Ciril (1917)
Bogataj Cveta
Bojčič Ratko
Disić Zivadin
Drmotič Verena
Erznožnik Pavla
Gregorač Alojz
Jereb Franc (1930)
Jereb Francka (1929)
Kavčič Albina
Kavčič Marica (1928)
Kavčič Vida
Kogovšek Kristina
Kolenc Silva
Kolenc Zdenka

Kopač Frančiška
Košir Francka
Kristan Draga
Kristan Ivanka (1933)
Kruppačnik Marija
Kunc Jožefa
Likar Stanko
Lekić Mahmud
Mahnčič Ciljka
Marković Angelina
Mičunović Dragica
Mlinar Franc
Naglič Marija
Navračič Slavica
Novoselac Stjepan
Oblak Joža
Oblak Lidilja
Oblak Viktorija
Orešnik Tatjana

Pečeln Franc
Peternej Ana
Peternej Ljudmila
Podobnik Milka
Poljanšek Andrej
Poljanšek Franci
Raca Pero
Serdinšek Karollna
Sobočan Iva
Stanonik Jože
Tavčar Anton
Trček Anton (1938)
Tušek Janez
Tušar Stanislav
Ušeničnik Franc
Vehar Marija (1948)
Zajc Matija
Zajec Alfonz
Zakelj Veronika
Zuro Vjekoslava

Občinska konferenca SZDL Škofja Loka je delovni organizaciji Alpina ob njenem praznovanju 30-letnice, podelila občinsko priznanje Osvobodilne fronte. To priznanje je bilo delovnemu kolektivu Alpine podeljeno za njihovo dosledno izpolnjevanje planskih in drugih samoupravnih dogovorjenih nalog ter velik napredek na področju gospodarstva in drugega samoupravnega življenja. Alpina je bila tudi vseh 30 let vzgled tesne povezanosti in sodelovanja s krajem in družbenimi organizacijami. Priznanje Osvobodilne fronte za leto 1977 naj bi bilo priznanje kolektivu za preteklo delo in spodbuda za v bodoče.

Občinska konf. SZDL
Škofja Loka
Predsednik
Jože SUBIČ

S kulturnim programom je bila proslava zaključena

Gostje so si nato ogledali proizvodne prostore

razgovor za urednikovo mizo — razgovor za ured

na temo VARSTVO OKOLJA. V razgovoru so sodelovali: Anton OBLAK, predsednik zbora delegatov pri Krajevni skupnosti Žiri, Igor PIVK, direktor Remonta, Esad BILJALI, predsednik Turističnega društva Žiri, Marija KASTELEC, referent za varstvo pri delu, Anton ZIBERT, predsednik Ribiške družine Žiri.

Razgovor sta vodila Vladimir PIVK in Nejko PODOBNIK, zapiske je pripravila Anuška KAVČIČ.

1. Za Žiri ne moremo več trditi, da imamo dober zrak. All se predvidevajo meritve ozračja ali drugi ukrepi, tudi zato, da bi se vedeli ravnati vnaprej?

Anton OBLAK:

Pred časom se ni nihče zanimal, kako je z varstvom okolja, dokler nismo začeli

ugotavljati, da postaja naša okolica vedno bolj onesnažena in nemogoča za življenje. Svet krajevne skupnosti je že velikokrat razpravljal, kako bi pristopili k temu.

Dogovorjeno je bilo, da gremo v izdelavo generalnega načrta za kanalizacijo in da se pripravijo načrti za celotno področje Žirov. S pridobitvijo novih objektov pri osnovni šoli pa je bilo obvezno, da se dogradi tudi kanalizacija za te objekte, manjka pa še mnogo stvari. Kar zadeva ostale stvari mislim, da se bo treba začeti pogovarjati o skupni kotlarni. S tem se bo rešil velik problem na celotnem območju Žirov. Kotlarna bi dajala plin za vse delovne organizacije in ustanove v kraju. Vendar bo to akcijo možno izpeljati le, če bodo skladno delale vse delovne organizacije, kakor tudi družbenopolitične organizacije. Verjetno pa nas bodo v to prisilili občinski in republiški odloki in bo akcija obvezna za vse krajanje, da se to uresniči že v srednjeročnem obdobju do leta 1980.

Glede blokvske gradnje bi pripomnil, da ta popolnoma odpade, dokler ne bo urejene kanalizacije.

Torej ureditev kanalizacije je sedaj, ko se ureja vodovod, za nas prva skrb. Takoj za tem pa bo na vrsti skupna toplarna. Glavni pobudnik za to bo morala biti krajevna skupnost, da pritegne vse delovne organizacije in ustanove in izoblikuje skupen načrt, kako naj se to izvede.

Predlagano bo verjetno upošteval tudi nov zazidalni načrt kraja.

Glede sprememb srednjeročnega plana bi omenil da spremembe še niso bile narejene. Če pa se bo vključevala kakšna nova dejavnost, bo treba to tudi vključiti, pa čeprav bo povzročilo neviščnosti. Treba bo prispevati tudi finančna sredstva.

Če bo tudi družba to forsirala, bo potrebno nek drugi plan opustiti ali ga prenesti na kasnejši čas in ta sredstva nato porabiti za novo investicijo.

Na vsak način pa bo pri naših prizadevanjih morala pomagati tudi družba s krediti.

Vse tiste delovne organizacije, ki izločajo v izpušnih plinih strupene snovi, bodo morale imeti še svojo čistilno napravo.

2. Kje so po vašem mnenju jedra (izvori) onesnaževanja okolja v Žireh. Kako jih odpraviti?

Igor PIVK:

Glavni izvor, ki ga lahko najprej omenim je smetišče, ki je gorelo. Že pred zimo je prvokrat gorelo in ni nihče ukrepal, nato je padel sneg in zadevo pogasil.

Ko pa je drugič začelo goriti, je nastal že večji problem. Ugotovili smo, da so zakurili otroci.

Največ odpadkov je prav iz Alpine in ti najbolj gorijo. Takoj ko sem zvedel, sem takoj posredoval, da se je ogenj pogasil.

Priznam, da je delno tudi naša krivda, ker smo imeli premalo kontrole na smetišču in požara nismo takoj pogasili.

V kratkem bo v Žireh nastal velik problem smetišča, ker obstoječa lokacija že sedaj ne ustreza več. Na vsak način bo potrebno določiti drugo lokacijo za odlaganje smeti in tudi drugi način odlaganja. Vendar je tu tudi problem sredstev, če bi šli v urejanje smetišča. Zaenkrat bo potrebno poiskati drugo

časno rešitev. Lokacija zaenkrat še ni določena.

Omenil bi tudi, da imamo zelo velike probleme s plačevanjem prispevka smeti. Vendar menim, da tudi sistem oziroma način plačevanja ni pravi.

Po odloku je 0,40 din za m². S tem pa se dela krivica tistim družinam, ki imajo malo družinskih članov in manj odpadkov, še bolj pa tistemu, ki stanuje sam v hiši in prav gotovo nima toliko odpadkov kot hiša v kateri prebiva večja družina.

Večji problem pa je, ker ljudje nočejo plačevati prispevka in se zgovarjajo, da smeti ne odlagajo, nato pa onesnažujejo okolje in se v naši Sori nabirajo vsemogoči odpadki.

3. Kako se bomo tega problema lotevali v Alpini?

Marija KASTELEC:

Tehnološki postopek v Alpini ne odvaža v ozračje ali vodo škodljivih snovi. Poseben problem pa so trdni odpadki. Te v zimski sezoni uporabljamo za kurivo, oziroma se delno odvažajo. Pri zgorevanju odpadkov nastopajo saje in škodljivi plini, ki z zračno vlago tvorijo močne agresivne kisline.

Pred leti smo ta problem poskusili reševati s čistilno napravo.

Vendar pa naprava ni bila uporabna, ker je bila izdelana samo kot čistilec dima za saje. Škodljivi plini, ki so se zajemali v vodi so ustvarjali močno kislost oplake, ki je bila vzrok za pogin rib v Jezernici. Tako se je pojavil nov problem: oplaka. To onesnaževanje zraka ostaja še vedno odprto.

Računamo pa, da bo v Žireh, v nekaj letih zgrajena kotlarna, na katero bodo priključeni vsi industrijski obrati. Tedaj pa bo rešen tudi problem onesnaževanja zraka v Alpini. Nesmotna pa bi bila v sedanjem trenutku velika investicija v drugo čistilno napravo, ki jo čez dve, oziroma tri leta ne bi več potrebovali.

Drug problem so poliuretanski odpadki, ki nam jih

pogodbeno odvaža Remont gradnja na deponijo KS Žiri. Te bi bilo potrebno glede na to, da na odlagališču več-

krat prihaja do vžiga, odvažati na poseben prostor in sproti zasipati z zemljo. Na to smo opozorili tudi občinski organ, ki izvaja kontrolo.

Sedanji način deponiranja pa predstavlja nevarnost za okolico, saj pri sežiganju poliuretanskih odpadkov nastopajo izredno strupeni cianidi.

Zelimo, da bi bil ta problem čimprej rešen.

4. Kako bo ribiška družina skrbela za zdravo vodovje?

Anton ZIBERT:

Ribiška družina Žiri kljub prizadevanjem ni sposobna preprečiti katastrofe, kakršne se vse pogosteje pojavljajo v potokih in rekah po Sloveniji in drugod brez prizadevanja in ukrepanja vseh, ki tukaj živimo.

Članstvo RD Žiri je na zadnjem zboru sprejelo obvezo, da se bomo na vseh področjih družbenega življenja v Žireh zavzemali za čimprejšnjo zgraditev čistilnih naprav. Posebno še, če pogledamo, kakšni smo ljudje in kako ravnamo samo z odpadki.

Vsi dobro vemo, da se odpadki zbirajo po določenem redu in odvažajo na za to določeno mesto, kljub temu pa so vsakoletne količine zbranih odpadkov ob in v vodi izredno velike za tako majhno področje, kjer jih otroci in njihovi mentorji iz osnovne šole Žiri na pobudo RD Žiri, pobirajo. Da kdaj bomo še počenjali to, se vprašujemo ribiči, kakor tudi vsi ostali prebivalci, ki jim je kaj do čiste okolice? Mar so res premalo izkušnje drugih, ki govorijo o smrdljivi vodi, nekdanj biseru, v njihovi bližini?

Nujno je tudi, da se v okviru krajevne skupnosti dogovorimo za izvajanje sklepa občinske skupščine o ukrepih zoper kršilce dogovorov in reda v zvezi z odlaganjem odpadkov.

Zamislimo se ob tem, da so za ravnanje brezvestnih posameznikov, odlagalcev, kaznovani otroci vseh, ne samo tistih, ki to počenjajo. Poleg njih pa še njihovi učitelji in ribiči, ki se udeležujejo čiščenja.

Najti je treba ustrezne rešitve v zadovoljstvo vseh nas in kasnejših generacij.

Ribiška družina bo po sklepu zbora posredovala v analizo vodo iz potokov, s katerimi gospodarji, na osnovi česar bomo pospešeno vodili akcijo za čisto vodo v vodah.

Kar zadeva analizo sodim, da je to zelo koristna stvar. Pri tem bi morali pričakovati pomoč in podporo celotne krajevne skupnosti, ker gre za lepše in bolj zdravo okolje. V Sori se že pojavlja, da nekatere vrste rib izumirajo, npr. lipan. Vedno bolj postaja vprašljiv obstoj te vrste.

Pri zelo nizkem vodostaju je že opaziti precejšnje količine poginjenih rib.

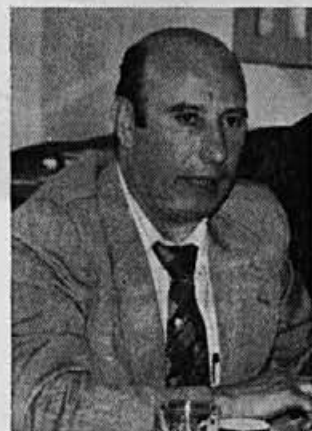
5. Turistično društvo Žiri širi svojo dejavnost. Kaj boste napravili za lepše in zdravo okolje?

Esad BILJALI:

Turistično društvo Žiri je že lansko leto pričelo z različnimi akcijami za varstvo okolja.

Aktivirali smo precej mladine — prostovoljcev in s klubom poljskih študentov, organizirali akcijo čiščenja našega okolja.

Prav tako pa skrbimo tudi za lepo urejeno okolico v neposredni bližini domov in smo v ta namen tudi organizirali vsakoletno tekmovanje v urejanju vrtov.

Opozoriti moram tudi na zelo neurejeno kanalizacijo, ki zelo onesnažuje okolico in celo pitno vodo. Tudi lokacija za smetišče je zelo neprimeren in skrajni čas je že, da poiščemo neko drugo lokacijo. Smeti bi lahko odpeljali malo dlje od kraja in jih zakopali.

Naše društvo se zelo prizadeva, da bi kraj postal — in ostal lep in čist. V ta namen smo dali tudi pobudo, da so se na več mestih postavile tudi košarice za smeti, ki pa jih je še premalo in bomo morali s podobno akcijo še nadaljevati.

Regres za letovanje v letu 1977

Po sindikalni listi za leto 1977 se sredstva regresa oblikujejo v višini najmanj 1.100 dinarjev in največ 1.400 din na delavca, všteti učence poklicnih šol.

Regres za letni dopust ni mogoče deliti vsem delavcem v enakem znesku.

Delitev regresa za letni dopust v Alpini:

1. Velja enotni kriterij za vse TOZD in DSSS

2. Sredstva za regres se formira po 1.400.— din na delavca in vključijo tudi učence poklicnih šol — 10 % oddvojimo za izboljšanje počitniških kapacitet in regresiranje oskrbnih dni.

Razpoložljiva sredstva razdelimo:

a) 1.100.— din regresa vsakemu delavcu oz. učencu poklicne šole

b) ostanek — razdelimo kot regres za otroke delavcev po kriteriju:

Otroke razdelimo v skupine upoštevajoč višino otroškega dodatka in posebna skupina otroci, ki ne prejema otroškega dodatka.

1. skupina: dohodkovni cenzus do 1.100.— din mesečno na člana družine — regres 250.— din

2. skupina: dohodkovni cenzus od 1.100.— do 1.300.— din mesečno na člana družine — regres 220.— din

3. skupina: dohodkovni cenzus od 1.300.— do 1.750.— din mesečno na člana družine — regres 180.— din

4. skupina: dohodkovni cenzus od 1.750.— do 2.200.— din mesečno na člana družine — regres 150.— din

5. skupina: za nepreskrbljene otroke, ki ne prejema

otroškega dodatka — regres 100.— din

Do tega regresa so upravičeni samo otroci, ki prejema otroški dodatek preko Alpine.

Dodatek:

a) za samohranilke-ce dodatno na otroka 150.— din regresa

b) za invalidne otroke dodatno na otroka 500.— din regresa

Dodatni regres za otroke utemeljujemo s tem, da v družinah z otroki dejansko nastanejo višji stroški ob letovanju.

Reregistriranje oskrbnih dni:

Iz 10 % rezerviranih sredstev se regresira oskrbni dan in sicer:

1. 15 % za letovanje organizirano v lastni režiji (do 7 dni) v času kolektivnega dopusta

2. 20 % za letovanje v Zlatorogu v predsezoni in sezoni

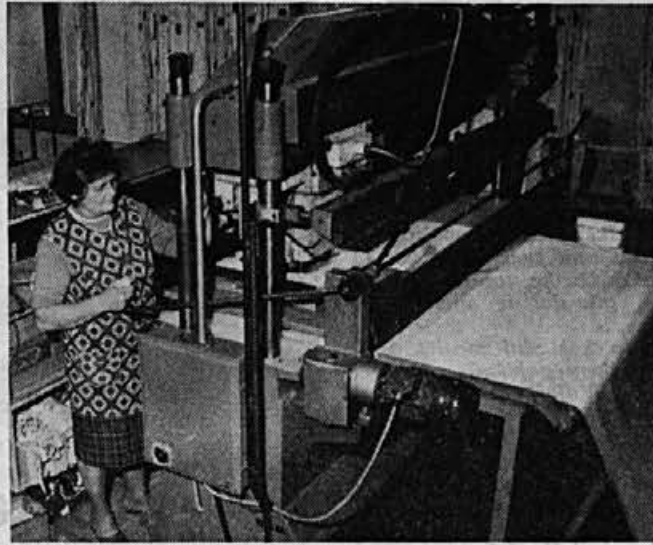
Do regresa pod t.1 so upravičeni člani kolektiva in njihovi nezaposleni svojci, ki bodo v času kolektivnega dopusta letovali izven počitniških objektov Alpine in bodo predložili račun ter člani kolektiva in njihovi zaposleni svojci, ki se bodo prijavili za Zlatorog in bodo zaradi prezasedenosti odklonjeni (tudi po računu). Izplača se lahko največ 200,00 din na 1 upravičenca do regresa.

Do regresa pod tč.2 so upravičeni člani kolektiva in njihovi nezaposleni svojci ter upokojnenci Alpine.

Povečanje počitniških zmogljivosti

Iz 10 % oddvojenih sredstev bosta nabavljena dve počitniški prikolici (1 bo postavljena v Kanjski gori; druga pa v nekem obmorskem kampu).

Majda JESENKO

Enoličnost dela nas silí k počitku

Možnost za pridobitev štipendije

Marsikdo, ki se odloča za svoj bodoči poklic, bo svojo željo težko uresničil, če mu pri tem ne bo pomagala družba s štipendijo, kajti mnogo šol je daleč od kraja bivanja in zato starši ne bodo zmogli vseh stroškov, ki bodo nastali s izobraževanjem. Ker želi naša družba omogočiti šolanje tudi tistim, katerih materialne možnosti v družini so slabše, so v letu 1974 v Sloveniji sprejeli družbeni dogovor o štipendiranju. V zadnjih letih je bilo že mnogo napisanega o možnostih in načinih štipendiranja, kljub temu pa želimo še enkrat seznaniti, kakšne možnosti so za pridobitev štipendije pri šolanju v srednji šoli. Isto velja seveda tudi za štipendiranje na višjih in visokih šolah.

— kadrovske štipendije, ki jih razpisujejo OZD in SIS in

— solidarnostne štipendije, ki jih razpisuje v vsaki občini sklad združenih sredstev.

Kandidati za štipendije se morajo prijaviti na razpisane kadrovske štipendije, če so le-te na razpolago. Odklo-

njeni kandidati lahko z dokazilom, da so se prijavili za kadrovske štipendije in napisanim vzrokom odklonitve, zaprosijo za štipendijo pri skladu združenih sredstev, vendar naj opozorimo, da tudi ta sklad predvidoma ne bo štipendiral vseh smeri šolanja, oz. da bodo materialni kriteriji za pridobitev štipendije različni.

Sklad združenih sredstev je finančno preobremenjen, ker se mnogi štipendisti niso hoteli vezati na kadrovske štipendije, ampak so zaprosili za solidarnostno štipendijo. Zato je skupna komisija podpisnic samoupravnega sporazuma morala sprejeti določene ukrepe za znižanje števila štipendistov.

Med temi ukrepi sta najpomembnejša dva:

— štipendije ne more dobiti dijak, ki ima v štiri letni srednji šoli zadosten uspeh in

— upoštevajo se prednostne in neprednostne smeri šolanja.

To pomeni, da skupne komisije podpisnic samoupravnega sporazuma o štipendiranju v občinah ne bodo šti-

pendirale tistih smeri, kjer je kadrov že dovolj ali celo preveč. Seveda pa določila o prednostnih in neprednostnih poklicih dopuščajo možnost štipendiranja v primerih zelo slabega socialnega položaja prosilca za štipendijo. V letošnjem letu imajo odobreno solidarnostno štipendijo na neprednostnih smereh vsi kandidati, katerih dohodek na družinskega člana ne presega 1.000 dinarjev, na prednostnih pa tisti, katerih dohodek družinskega člana v preteklem letu ni presegel 2.000 dinarjev. Za prihodnje leto bo objavljena lista neprednostnih poklicev z razpisom, ki bo predvidoma meseca maja v Glasu. Opozarjamo, da bo razpis samo enkrat v šolskem letu, tako, da kasneje med letom ne bo možno več pridobiti štipendije. Prav tako je s kadrovske štipendijami. Po zaključenem roku organizacije ne sprejemajo več prošelj do prihodnjega šolskega leta. Zato pazite na razpisne roke!

Skupnost
za zaposlovanje
K r a n j

Sindikalna priznanja

Ob letošnji centralni občinski proslavi Praznika dela — 1. maja, ki je bila 29. 4. 1977 v Kulturnem domu Železniki, so podelili letošnje srebrne znake sindikatov Slovenije v naši občini.

Znake in priznanje sta prejeli:

— OOS sindikata Termika Škofja Loka

— GG sindikata EGP Škofja Loka

Znake so podelili tudi naslednjim posameznikom:

— Cirilu Erznožniku, Alpina Žiri

— Ivanu Gluhodedovu, Alpina Žiri

— Julki Sedej, Gorenjska predilnica

— Janku Benedičiču, Niko Železniki

— Antonu Sedeju, Niko Železniki

— Blažu Dolencu, Alples Železniki

— Jožetu Demšarju, Alples Železniki

— Antonu Pintarju TOZD Mesoizdelki Škofja Loka

— Vinku Benčiču, upokojnec

Ta priznanja so podeljena za večletno prizadevno delovanje v osnovnih organizacijah sindikata pri uresničevanju družbenih interesov in uveljavljanju samoupravljanja.

ČESTITAMO!

Vladimir PIVK

Odgovor na delegatsko vprašanje

1. Na protetična dela je treba čakati vsled velikega pomanjkanja zobnih tehnikov. Za področje naše občine bi po normativih lahko imeli 10 zobnih tehnikov, imamo jih pa le 6. Kljub intenzivnemu štipendiranju bomo ob koncu letošnjega leta le deloma rešili ta kadrovskega deficit, ker ima zobni tehnik v začetku še eno leto pripravniške dobe. Predvidevamo torej, da bo delna rešitev problema čez 3 mesece, temeljitejša pa po preteku 9 — 10 mesecev, ko pripravnik opravlja že več dela samostojno.

Se boljše rešitev pa vidimo v novem odpiranju delovnih mest za vso zobozdravstveno ekipo — zobozdravnik, asistentka, zobotehnik — za posamezne delovne organizacije. Taki razgovori tečejo prav te dni v Škofij Loki (LTH, Predilnica). To je možno tudi v Alpini, odvisno pa je le od dogovora.

2. V letošnjem letu je predvidena celotna adaptacija ginekološke ambulante v Žireh, kar bo nedvomno izboljšalo delovne pogoje.

Uredili smo, da opravijo vse žene, ki pridejo na pregled v soboto in da v glavnem ni odklonjenih. Pri tem opažamo, da nekatere žene prevečkrat hodijo — včasih

tudi po nepotrebnem — za druge, resno bolne — pa zdravnik nima časa.

Nismo pa doslej mogli vplivati na ginekologe, da bi dejansko prišli ob določenih sobotah v Žiri. Ponovno jim bomo posredovali vaše prošnje.

Predlagamo pa tudi, da bi se resnično dalo ginekologom možnost, da delata res strokovno, brez prevelike naglice. To pa je odvisno tudi od žena:

a) naj ne čakajo do prihoda ginekologa, ampak naj se oglase takoj, ko zbolijo, pri svojem zdravniku v ambulanti v Žireh, ki jih bo po potrebi poslal k ginekologu.

b) Za samo kontracepcijo naj se obračajo na svojega zdravnika v Žireh, razen ko gre za maternični vložek.

v) V posvetovalnici za noseče naj hodijo ob sredah popoldan k dr. Berniku.

Le tako bo po našem mnenju moč hitro priti na vrsto pri ginekologu, kajti ugotovljeno je, da ima dobra polovica žensk, ki pridejo h ginekologu neginekološko obolenje: vnetje mehurja, ledvic, bolečine v križu, išijas, nervoja, itd.

Vodja TOZD
dr. Tone KOŠIR

Dopisujte v Delo - življenje

»Pravzaprav sem od doma že od trinajstega leta«, pove upokojeni polkovnik Janez Jan, ko začneva izlet skozi njegovo življenje. »Tedaj sem šel služiti in spoznal sem življenjske razmere najnižjega sloja delavcev. Toda to je bila zame dobra šola.«

Zivahni, iskrivi polkovnik ne kaže, da je 15. maja letos slavil že svoj šestdeseti rojstni dan. Se posebno, ko se spominim opazk zdravih, mladih fantov iz Ljubljane, ki so s strahom in spoštovanjem spremljali našega rojaka na vojaških vajah, kjer je vsem dajal zgled vztrajnosti in hitrosti.

Lotil se je poklica sobo-slikarja, saj se je lahko učil kar doma pri očetu. Ves čas ga je po malem vleklo tudi slikarstvo, do današnjih dni. Vendar pravzaprav nikdar ni bilo časa. Kmalu je odšel na služenje vojaškega roka. S svojimi atletske sposobnostmi in drugimi vrlinami je bil priljubljen tako pri tovariših kot nadrejenih. Povedati moram,

da atletika le ni bila ljubiteljska. Vadil in tekmoval je tudi zares. Bil je obetajoč srednjeprogaš. Na koncu leta 1941, spomladi je premagal vso tedanjo slovensko elito, z znanim tekmovalcem Agrežem na čelu.

»Moram reči, da so mi moje atletske sposobnosti vedno prav prišle. Zlasti v vojni, ki me je kaj kmalu potegnila v svoj vrtinec. Leta 1942 sem bil že kompromitiran in spomladi 1943. sem tako odšel v partizane.«

»V začetku sem bil mitraljezec, nato diverzant.« Živo razlaga mnoge diverzantske akcije. Kasneje sem postal obveščevalec. Vzpostavljal sem obveščevalni center Gorenjskega odreda in pristal končno v obveščevalnem centru XXXI. divizije. Spoznal sem, kaj je psihološka vojna, kaj samoobvlado, vanje, iznajdljivost, hitrost. To me je dostikrat rešilo.«

»Živo so mi v spominu operacije XXXI. divizije, njenega komandanta Pemca, s katerim sem kot obveščevalni oficir tesno so-

deloval pri vseh akcijah, spominjam se zadnjih bojev na Primorskem...«

Po vojni ga je prevzelo letalstvo. Odšel je v letalsko šolo v Zemun. Mimo grede je opravil še z nekaj razredov srednje šole, opravil navigacijski in štabni tečaj in leta 1956 še višjo štabno šolo. Povišan je bil v čin polkovnika in leta 1971. izstopil iz JLA.

»Toda še vedno sem ostal aktiven. Najprej sem bil v službi na upravi za splošni ljudski odpor. Z ljubljanskim partizanskim odredom sem

podoživljal svojo partizanščino. Od leta 1975 dalje pa sem svetovalec za vojaške šole in poklice. Pisal sem tudi razne vojaške članke, fotoreportaje, prevajal iz angleščine...«

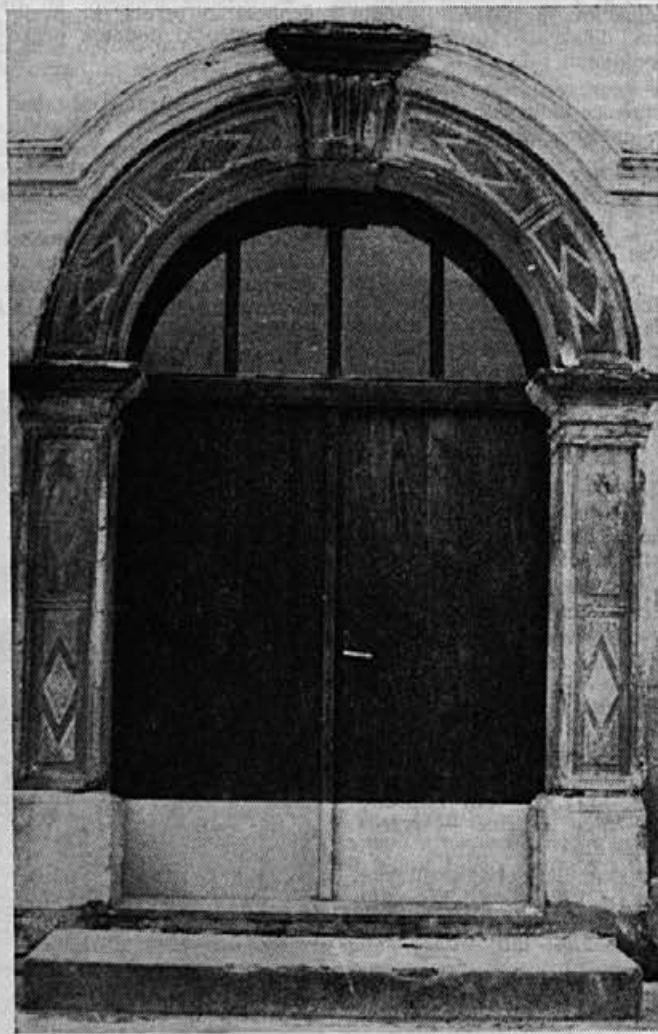
»In kaj zdaj menite o vojaškem poklicu?« vprašam. »Vojaški poklic zahteva odrekanje, velik čut dolžnosti in odgovornosti, skratka, drugega človeka. Žal opažam, da je med našo mladino premalo tega zanosa, ki bi vodil mlade v vojaške šole.«

»Čez leto se nameravate umakniti tudi s teh dolžnosti. Kaj planirate za naprej?« Kar verjame mu, ko reče: »Pri miru gotovo ne bom, študiral bi še kaj, morda slikal, kolegij predavatelj za splošni ljudski odpor, ki ga sedaj vodim v Ljubljani, mi bo še vedno pri roki. Če sedaj predavam po celi Sloveniji, se težko odpovemo temu pomembnemu poslanstvu.«

»Sicer bomo pa videli. Prepričan sem! Morda bi tudi nam žirovcem lahko kaj pomagal?«

Tekst: Neško Podobnik
Foto: Franc Jesenko

Kulturna rubrika

Portal na »stari šoli« v Žireh

Polkrožni portal z bogatim volutastim sklepnim kamnom ter »štokanlim« okrasjem v obliki niza rombov sodi med najlepše žirovske portale iz baročnega obdobja. Gre za kamnoseški izdelek visoke kvalitete, kakršni so nastajali po naročilu uporabnikov iz višjih socialnih slojev. Nastal je v poznem 18. stoletju in ima vrsto značilnosti, ki ga vežejo s kamnoseško umetnostjo drugod na Gorenjskem — to velja posebej za »risarsko formulirano ornamentiko pa tudi za obliko sklepnega kamna in kapitelov nad podbojli. Portal učinkuje izrazito reprezentativno, hkrati pa tudi trdno. Strog obris, ki je v bistvu bližje klasicističnemu kot pa živahnemu baročnemu občutju pa ga postavlja v vrsto tistih oblik, ki so vplivale na formiranje tako imenovanega »kmečkega klasicizma« v podeželskem okolju v prvi polovici 19. stoletja.

Vprašanje:

Doma imamo kmetijsko zemljišče. Pri hlši smo trije dediči in bi želeli kmetijsko zemljišče deliti na tri dele. Ali je to mogoče?

Odgovor:

Zakon o kmetijskih zemljiščih v svojem 5. členu navaja, da kmetijo deduje praviloma samo en dedič. So pa pogoji, ko lahko deduje kmetijo več dedičev.

Prva izjema je v primeru, da je več dedičev kmetov in ni dediča, ki bi sicer izpolnjeval pogoje za dedovanje kmetije (da jo obdeluje), se se sme kmetija razdeliti po fizičnih delih. Tako se ustvarijo nove kmetijske gospodarske enote.

Druga izjema pa je v primeru, da oporočitelj zapusti kmetijo zakoncem. To pomeni, da sta zakonca solastnika kmečkega gospodarstva.

Daniel VEHAR

paragrafi § § §

Vprašanje:

V času, ko sem bil v bolniškem staležu je disciplinska komisija obravnavala mojo očitano kršitev, kljub temu, da se zaradi bolniške nisem udeležil ustne obravnave. Ali je ravnala pravilno?

Odgovor:

Delavcu mora biti vročena zahteva za postopek pred disciplinsko komisijo, mora biti zaslisan pred komisijo in mu mora biti omogočena obramba. To pa seveda ne pomeni, da disciplinski po-

stopek ne bo mogoč, če se bo delavec izmikal sprejemu vabila, ali pa če bo sicer dobil vabilo, pa se mu ne bo odzval.

Če ste bili v bolniškem staležu in ste dobili vročeno vabilo, morate priti na obravnavo, če vam zdravstveno, stanje to dopušča (da niste v postelji ali da ne smete iz prostora). Če pa vam zdravstveno stanje tega ne dopušča, morate poslati svojega zastopnika, npr. sidikalno organizacijo.

Kako zatemnjevati?

Stanovanja, stanovanjski, gospodarski in poslovni objekti morajo biti v izrednih in vojnih razmerah zatemnjeni tako, da od zunaj ni moč opaziti nobene svetlobe. Stanovanje in stanovanjske objekte zatemnimo:

— z izključitvijo virov svetlobe

— z zasenčenjem virov svetlobe in

— z zatemnitvijo svetlobnih odprtih

Svetlobna telesa izključimo posamično ali skupno za celotno stavbo na stikalni plošči v stavbi.

Svetlobne vire v zaprtih prostorih zasenčimo tako, da postavimo na vir svetlobe senčnike za zmanjšanje in usmerjanje svetlobe v določeno smer. Senčniki za omejitev svetlobe so iz pločevine, temnega neprozornega papirja, neprozorne tkanine ali

drugega ustreznega materiala. Vir svetlobe lahko zasenčimo tudi tako, da ga prebarvamo s temno nepropustno barvo, pri tem pa v željeni smeri pustimo neprebarvane odprtine. Pri barvanju s propustnimi barvami mora imeti vir svetlobe senčnik, ki preprečuje, da bi svetloba, čeprav oslajljena, padala na zunanje odprtine stavbe. Pri propustnih barvah je za pridušeno svetlobo najprimernejša modra. Pri senčnikih iz vnetljivega materiala (papir, platno in drugo) je potrebno paziti, da se senčnik ne bo vnel zaradi toplote, ki jo oddaja svetlobno telo.

Oblika in način izdelave senčnikov sta odvisna od jakosti svetlobnega vira, od njegovega položaja glede na odprtino, ki gleda na prostor,

od jakosti svetlobe, ki jo želimo imeti in od materiala.

Svetlobno odprtino (okno, vrata) zatemnimo z zavesami ali materialom. Zavesa so iz temne tkanine, ustrezne plastične folije ali črnega papirja. Biti morajo širše in daljše kakor svetlobna odprtina, tako, da se ob robovih svetlobnih odprtih ne pojavi svetloba. Pri dvojnih oknih lahko črn papir pritrdimo na notranja krila, tako da prostor zatemnimo že s tem, ko notranji krili zapremo.

Črn papir za zatemnitev svetlobnih odprtih lahko napremo na lesene okvire in pritrdimo na notranjo stran okenskih kril. Karton za zasenčenje svetlobnih odprtih izdelujemo v obliki in velikosti okna in ga pritrdimo na gornji rob okna. Mora se prilagati okenskemu krilu. Najustreznejši je karton debeline 1 do 1,5 mm. Zastirala iz ivernih plošč in drugih materialov postavimo na okna kakor karton.

Vrata, ki vodijo iz osvetljenega prostora, morajo biti zasenčena. To se doseže tako, da za vrata postavimo zaslon iz goste, temne tkanine ali pa pregrajo z nihalnimi vrati brez steklenih površin. V šotorih in drugih zasilnih bivaliških v nočnem času ni dovoljena razsvetljava in kuhanje ter ogrevanje s pripomočki, ki povzročajo svetlobo.

Lastniki prevoznih sredstev morajo zasenčiti prednje luči s posebnimi senčniki, ki ne propuščajo svetlobe. Na prednjem delu takega senčnika pustimo vodoravno odprtino, dolgo 5 do 8 cm in široko 1 do 2 cm. Nad odprtino pritrdimo senčnik, ki zmanjšuje vidljivost svetlobe iz zraka. Poleg prednjih luči je treba zasenčiti tudi vse druge luči in varnostne naprave na vozilih. Zavarne, vzvratne in parkirne luči morajo biti zasenčene tako, da prehaja svetloba le skozi vodoravni prerez širok 1 cm.

Prednje luči na motornih kolesih morajo biti zasenčene s senčniki tako, da prehaja svetloba skozi vodoravno odprtino dolgo 5 do 8 cm in široko 1 cm. Svetlobna luči mora biti prilagojena tako, da padajo svetlobni žarki pod horizontalo.

Vsak občan je dolžan zatemniti tiste prostore svojega stanovanja ali stanovanjskega objekta iz katerega prihaja svetloba. Vsak stanovalec si je dolžan oskrbeti sredstva za zatemnjevanje svojega stanovanja, stanovanjskega objekta in prevoznih sredstev ter jih takoj po objavi odloka o zatemnjevanju montirati na svetlobne odprtine ali na svetlobna telesa.

Vsak nosilec stanovanjskih pravic, oziroma lastnik vozila mora preveriti, če je zatemnitve njegovega stanovanja, oz. vozila popolna.

Štab CZ pri KS ZIRI

Koko ocenjujemo praznovanje?

Janez Demšar, razvoj:

Z organizacijo in izvedbo proslave sem bil zelo zadovoljen. Pomanjkljivost vidim v tem, da se proslave niso udeležili vsi dosedanji direktorji.

Mislím, da je prav, da smo ob tej priliki dobili tudi nekaj cvenka.

Tudi tovariško srečanje mi je bilo všeč, seveda brez manjših spodrsrljajev ne gre.

Marica FIRŠT, finančno-računovodski sektor:

Proslava in veselica sta bili odlično organizirani. Zlasti za proslavo se je videlo, da je v organizaciji mladih.

Zal nam je delo na delovnem mestu onemogočilo, da bi se bolj vključili v praznovanje...

Marta DEBELJAK, šivalnica:

Z vsem sem bila zadovoljna. Tudi nagrade in pohvale je prav, da se dajejo.

No, sedaj bomo morali spet zgrabiti in nadaljevati delo.

Tončka JEREB, šivalnica:

Zaradi družine na žalost nisem bila do konca na proslavi. Sicer je bilo v redu. Mi smo imeli pa tudi na zabavi dovolj dela.

Terezija ERZEN, sekalnica:

Organizacija proslave je bila res odlična in zato organizatorji zaslužijo vso pohvalo.

Mislím, da so tudi nagrade delavcem v redu, važno je, da se delo lepo odvija in da imamo vsi dovolj dela.

Vida BOGATAJ, montaža:

Sploh nisem bila na proslavi, ker smo imeli zidarje.

Mislím pa, da moramo v tovarni nadaljevati z začetim delom in pravično nagradjevati tiste, ki to zaslužijo. Tudi »dobiček« je bil dobrodošel.

Nada ENIKO, montaža:

Proslava in veselica sta bili odlično organizirani. Za nagrade pa menim tole: »Nagrajujmo tiste delav-

ce, ki to zaslužijo, hkrati pa kaznujmo tiste, ki delajo slabo ali delajo škodo. Mislím, da bi morali zlasti izboljšati organizacijo dela — in to v pripravi«.

Franc PODOBNIK, plastika:

S proslavo sem bil zadovoljen. Kar zadeva nagrade pa menim, da bi jih namesto nekaterih lahko dobili drugi.

Sredstva za minulo delo mislím, da so bila kar pravično razdeljena.

Tone ZAKELJ, telefonist:

Proslava s kulturnim programom vred je bila precizno organizirana. Ni bilo nerazumevanja ali zastojev. Kot pomanjkljivost naj omenim le-to, da si dramski igrallec takega kova ne bi smel privoščiti pred istim občinstvom dvakrat predstaviti isto stvar. Bilo je tudi nekoliko hladno. Pa še nekaj, glasovanje o nagradah bi morali opraviti prej, pred proslavo.

Za delitev dobička pa je bil kriterij pravičen.

Berta KOPAC, prikojevalnica:

Proslave se nisem udeležila. Kar pa zadeva nagradjevanje, mislím, da je prav, da nagradimo zlasti starejše delavce.

V takem prostoru ena metla ni dovolj!

Še en odgovor

Na vprašanje, ki ga je vaša delegatka postavila na seji zbora uporabnikov skupščine občinske zdravstvene skupnosti dne 23. 3. 1977, glede proste izbire zdravnika in zdravstvene delovne organizacije, je sekretar RZS Kranj odgovoril:

»Po sedaj veljavnih predpisih (Zakona o zdravstvenem zavarovanju, Statut in Samoupravni sporazum o najmanjšem obsegu zdravstvenega varstva) je dovoljena prosta izbira zdravnika in zdravstvene delovne organizacije. Samoupravni akti skupnosti, Statut in Samoupravni sporazum o pravicah, ki so jih sprejeli vsi delavci v delovnih organizacijah, pa omejujejo to prosto izbiro na območje regionalne zdravstvene skupnosti. V kolikor uporabnik uporabi prosto izbiro iz zdravstvenih delovnih organizacijah izven območja regije, mora sam plačati razliko v ceni za stroške zdravljenja.

Na osnovi novih stališč, uveljavljenih na osnovi določil zakona o združenem delu, bodo uporabniki v okviru občinske zdravstvene skupnosti imeli toliko pravic, kolikor bodo imeli denarja. Če se bodo hoteli zdraviti v dražjih zdravstvenih delovnih organizacijah, bodo morali zbrati večja denarna sredstva. Solidarnosti med občinskimi zdravstvenimi skupnostmi za take zahteve uporabnikov v bodoče ne bo.«

Tončka Doljac

— šport — šport —

V soboto, 9. aprila je bilo v telovadnici osnovne šole v Žireh slovensko prvenstvo v judu, po pasovih. Tega tekmovanja se lahko udeležijo tekmovalci šolskih pasov. Barva pasu pa je merilo poznavanja tehnike tekmovalca. Rumen je manjšim znanjem, nato pa se stopnjuje z oranžnim, zelenim, modrim in rjavim pasom, ki ga imenujejo tudi pas mojstrskega kandidata. Prvo uvrščeni v vsaki kategoriji pasov na takem prvenstvu pridobi stopnjo višje ali pas višjega ranga.

Tekmovanja se je udeležilo 88 tekmovalcev iz 12 klubov. Odvijalo se je na dveh blazinah, polne štiri ure. Pričakovati je bilo, da bodo imeli največ uspeha težji tekmovalci, saj v tej disciplini ni važna teža. Pri zelenih pasovih je slavil 148 kg težki Jeseničan Anderle, pri modrih pa Ljubljančan Zele, ki je bil tudi najboljši tekmovalac tega prvenstva.

Tekmovalci Alpine so se odrezali solidno. Branko Tušek je pri modrih pasovih zasedel drugo mesto. Vili Mlinar pa pri zelenih pasovih tretje mesto. Dober je bil tudi Milan Jereb, ki ga je v tretjem kolu izločil Zele. Pri rumenih se je dobro držal tudi domačin Marjan Zemljarič. Iztok Kopač pa je svojo prvo tekmovalje dobro opravil. Edi Lokar pa je brez borbe predal zmago 90 kg težjemu Anderletu.

Zelo solidno so sodili zvezni sodniki. Mušič, Topolčnik, Božič. Šavperl in republiški sodnik Ratej.

Tone MLAKAR

Strelci so prizadevni

V nedeljo, 24. 4. 1977, je strelska družina Žiri imela letno skupščino.

Ugotovili so in poudarili, da se strelski šport pri nas in v Žireh premalo ceni. Tesneje bi se morali povezati z vsemi družbenimi središči in dejavniki, ki so dolžni krepiti obrambno sposobnost. Člani so poudarili tudi, da je še zmerom premalo povezave z zvezo mladine, lovci in sindikati podjetij.

Sindikati bi morali biti bolj zainteresirani za obveščanje delavcev, da se lahko vključijo v strelske organizacije, saj je ta šport enakovreden

drugim, ima pa še posebno nalogo krepiti obrambno sposobnost.

Največji problem naše družine je še vedno dokončna ureditev strelišča. Nekaj sredstev nam je sicer zagotovila krajevna skupnost, vendar je to še samo del stroškov. Naredili smo tudi več sto prostovoljnih delovnih ur. To strelišče bo tudi edino uporabno v občini, njihovi uporabniki pa bodo strelci, lovci, člani ZRVS, šole itd.

Na skupščini so člani pohvalili mladino, saj ta najresneje trenira in dosega vedno boljše rezultate. Društvo zastopajo tudi na republiških tekmovanjih.

Lado MRAK

Etnološko zanimiva Petronova hiša

Študentje etnologije v Žireh letos korak naprej

Etnologija, veda o nastanku in razvoju civilizacije, kulture v najširšem smislu, proučuje oblike in način življenja posameznih etničnih in drugih interesnih skupin v preteklosti in sedanjosti. Torej za vse nas, našo preteklost, sedanjost in prihodnost zelo pomembna dejavnost.

Muzejsko društvo Žiri in Inštitut za slovensko narodopisje pri Slovenski akademiji znanosti in umetnosti v Ljubljani sta tudi letos organizirala obvezno etnološko prakso v Žireh.

Lani je na taki praksi šest študentov zbiralo podatke predvsem o socialni in deloma o duhovni kulturi. Letos

so se štirje študentje etnologije, katerim se je pridružil še šest študentov arhitekture, zadrževali v glavnem v »starih Žireh« in na Lednici.

Zmerili in dokumentirali so po arhitekturnih kriterijih »staro šolo« in Petronovo hišo, skicirali pa so tudi etnološke predmete. Navodila za delo jim je dal njihov profesor dr. Peter Fister, ki je ob tej priliki skupaj z dr. Ivanom Sedejem prišel na strokoven obisk v Žiri. Oba sta ocenila »staro šolo« kot kulturni spomenik, ki je potreben skrbne strokovne obnovitve, ker je večje kulturnozgodovinske vrednosti

kot velja v žirovskih očeh. Menila sta tudi, da bi bilo poleg nekaterih drugih predelov primerno dokumentirati cel »stari del« Žirov v okolici »stare šole« in Tabor za njo z obeh vidikov: etnološkega in arhitekturnega. Za uresničitve te akcije sta pripravljena sodelovati in pri nekaterih pogovorih so za predlog pokazali dokajšnje zanimanje tudi delegati sveta krajevne skupnosti Žiri.

Studentje, tako lani kot letos, so vestno opravljali svoje delo, ki ga niso jemali le kot golo študijsko obveznost, saj so navezali z Žirovci kar lepe stike.

Toda vsega tega bi bilo veliko manj, če bi vi, domačini ne pokazali vsestranskega razumevanja. Prijazno ste jih sprejemali in jim odgovarjali na številna, na videz nepomembna vprašanja.

Pokazala se je obojestranska želja po dokumentiranju preteklega in sedanjega življenja v Žirovski kotlini. Le tako bo mogoče polagoma sestavljati mozaik žirovske zgodovinske in kulturne podobe.

Stroške bivanja in poti je tokrat na posredovanje muzejskega društva Žiri krila Krajevna skupnost Žiri.

Ta simpatična in zrela odločitev lepo odmeva med ljubljanskimi študenti etnologije.

Strokovna organizacija in mentorsko vodstvo je bila naloga sodelavke ljubljanske ustanove.

Marija STANONIK

V. republiško tekmovanje pihalnih orkestrrov Slovenije

V Delavskem domu v Desklah pri Anhovem je bilo v nedeljo, 15. maja 1977, tekmovanje pihalnih orkestrrov Slovenije, ki so se ga udeležile pihalne godbe iz zahodne Slovenije, popoldan pa so na promenade koncertu izven konkurence nastopale tudi tri pihalne godbe iz sosednje Italije. V treh težavnostnih kategorijah je nastopilo 7 godb. Vsaka godba je izvajala pred občinstvom in žirijo tri skladbe.

Po kategorijah so zasedle posamezne godbe takele uspehe:

III. težavnostna kategorija:

— Pihalni orkester »Alpina« Žiri — I. mesto

— Pihalni orkester Dobrova v Goriških Brdih — II. mesto

— Pihalni orkester Cerknica — III. mesto

— Pihalni orkester Vogrsko

— III. mesto

II. težavnostna kategorija:

— Pihalni orkester Izola — I. mesto

I. težavnostna kategorija:

— Pihalni orkester »Salonica« Anhovo — I. mesto

— Pihalni orkester Piran — I. mesto

Za svoj uspeh in doseženo število točk na tem tekmovanju v svoji težavnostni skupini smo godbeniki Alpine lahko ponosni, truditi pa se bomo morali da bomo s svojo prizadevnostjo obdržali ta nivo in pa še napredovali.

Popoldan smo poslušali in gledali promenade koncert pihalnih godb iz sosednje Italije, ki niso nastopale dopoldan. Bile so godbe iz Dobroba, Manzana in Madrisia.

Na čelu z marionetkami (dekleta med 10–14 letom), ki so v živobarvnih oblekah in kapah, kratkih krilcih in belih škorenjčkih ter živobarvnih zastavicah v vsaki roki, korakala na čelu godbe in izvajala ritmične gibe, nas je navdušila številna pihalna godba iz Madrisia. Tudi sama godba je med samim igranjem skupaj z marionetkami pokazala razne prehode. Po paradi in skupnem nastopu vseh desetih pihalnih godb, smo pod taktirko kapelnika

Anhavske godbe zaključili revijo. Nato nam je v prijateljskem pomenku minil popoldan.

Ivan REVEN

»DELO ŽIVLJENJE« je glasilo ALPINE tovarne obutve Žiri, Stara vas 23 — n. sol. o., ki ima v svoji sestavi TOZD Obutev Žiri, TOZD Obutev Gorenja vas, TOZD Plastika Žiri, TOZD Maloprodaja in Delovno skupnost skupnih služb.

Ureja ga uredniški odbor:

Ivan Capuder
Martina Gregorac
Majda Jesenko
Vladimir Pivk
Janez Smeš
Alfonz Zajec

Anuška Kavčič — tehnični urednik

Nejko Podobnik — odgovorni urednik

Izhaja mesečno, naklada 1700 izvodov.

Fotografije: Franc Jesenko

Tisk: Gorenjski Tisk, Kranj